

**Ali təhsil müəssisələrinin elmi-pedaqoji əməkdaşlarının
elmi fəaliyyətinin Thomson Reuters (TR) bazaları üzrə qiymətləndirilməsi
METODİKASI**

Ali təhsil müəssisələrinin elmi-pedaqoji əməkdaşlarının elmi fəaliyyətini qiymətləndirərkən onların TR bazasında olan jurnallarda çap olunmuş elmi əsərlərinin **kəmiyyətini** (çap edilən məqalələrin sayı) və **keyfiyyətini** (məqalələrin çap olunduğu jurnalların İmpakt Faktoru - **F** və bu məqalələrə edilən istinadların sayı) əsas götürülür. Bu zaman TR bazalarının xüsusiyyəti, məqalələrə edilən sitatların müəyyən dövrdə alınmasını və obyektivliyin tam təmin olunmasını nəzərə alaraq son 3 ildəki rəqəmlərin əsas götürülməsi vacibdir. Bununla yanaşı qiymətləndirmədə TR bazasında olan jurnallarda çap olunmuş məqalələrin elmi istiqamətlər üzrə milli xüsusi çəkisi (Azərbaycan üzrə məqalələrin sayının istinadların sayına olan nisbəti - **M**) də nəzərə alınır. TR bazasında olan jurnallarda çap olunmuş məqalələri elmi istiqamətlər üzrə aşağıdakı 5 qrupa bölünür.

Elmi istiqamətlər üzrə qruplar:

- Riyaziyyat və texniki elmlər;
- Fizika, kimya, biologiya;
- Humanitar elmlər;
- İqtisadiyyat və idarəetmə;
- Tibb elmləri.

Elmi-pedaqoji əməkdaşlarının TR bazaları üzrə elmi fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün məqalələrin kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri, həmçinin elmi istiqamətlər (qruplar) üzrə məqalələrin milli xüsusi çəkisini nəzərə almaqla ümumiləşdirilmiş meyar kimi elmi fəaliyyətin **keyfiyyət əmsalı (KΘ)** təklif olunur. Elmi fəaliyyətin keyfiyyət əmsalı aşağıdakı ifadə ilə hesablanı bilər.

$$K\Theta = \sum_{i=1}^n F_i + M_j * \dot{I}$$

burada, F_i – i saylı jurnalın impakt faktoru;

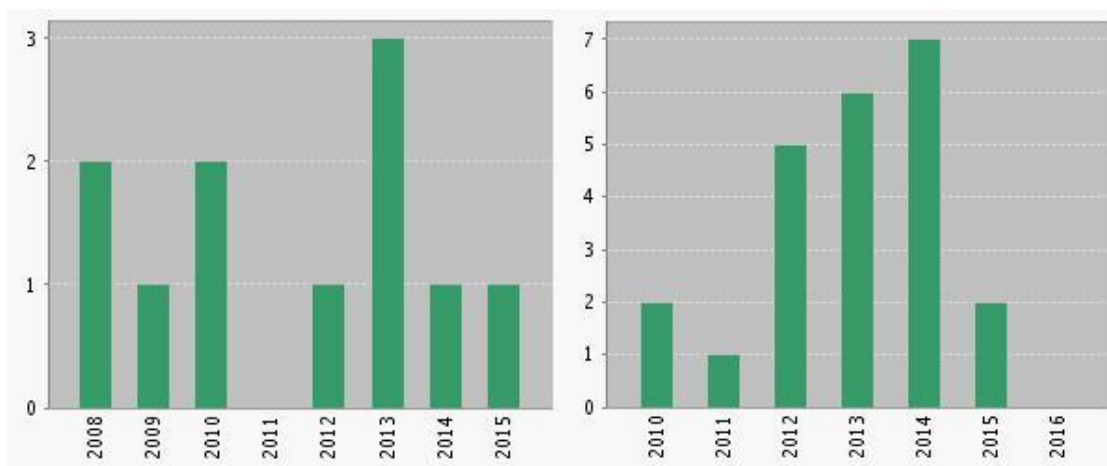
M_j – j elmi istiqaməti üzrə milli xüsusi çəki;

\dot{I} – müəllifin məqalələrinə edilən istinadlar sayıdır.

TR bazasında olan jurnallarda çap olunmuş məqalələrə görə hər bir müəllifin elmi fəaliyyətinin keyfiyyət əmsalı bu ifadəyə əsasən hesablanaraq konkret elmi istiqamətlər üzrə onların sıralanması müəyyən edilir. Bu sıralanmaya əsasən elmi istiqamətin hər bir qrupu üzrə mükafatlandırılacaq müəlliflər müəyyənləşdirilir.

Elmi-pedaqoji əməkdaşlarının TR bazaları üzrə elmi fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üzrə nümunə

Misal kimi f.r.e.d Məmməd Məmmədlinin elmi fəaliyyətini (riyaziyyat elmi istiqaməti üzrə) qiymətləndirək (**KƏ-keyfiyyət əmsalının hesablanması**).

Birinci diaqramdan göründüyü kimi müəllifin son 3 ildə TR bazalarında olan jurnallarda 5 məqaləsi çap edilib.

Hesab edək ki, müəllifin elmi məqalələrinin çap olunduğu jurnalların impakt faktorları aşağıdakı kimidir:

- 0.762
- 0.806
- 0.880
- 0.880
- 0.431

Bu ədədləri toplamaqla M.Məmmədlinin elmi fəaliyyətinin həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət baxımından müəyyən qiymətini alırıq:

$$F = 0.762+0.806+0.880+0.880+0.431=3.759$$

Riyaziyyat üzrə TR bazasında olan jurnallarda Azərbaycan müəlliflərinin çap olunmuş məqalələrin sayının istinadların sayına olan nisbəti, yəni bu elmi istiqamət üzrə milli xüsusi çəki təxminən 0.3 təşkil edir. İkinci diaqramdan göründüyü kimi M.Məmmədlinin məqalələrinə son 3 ildə 15 istinad edilib. Elmi istiqamət üzrə milli xüsusi

çəkini (**M**) məqalələrə edilən istinadların sayına (**İ**) vuraraq müəllifin elmi fəaliyyətin keyfiyyət əmsalının ikinci toplananı təyin edirik:

$$\mathbf{M \times \dot{I} = 15 \times 0.3 = 4.5}$$

Son nəticədə M.Məmmədlinin elmi fəaliyyətinin keyfiyyət əmsalını hesablayırıq:

$$\mathbf{K\Theta = 3.759 + 4.5 = 8.259}$$